

Επέτειος Δημοκρατίας; Του Αργύρη Αργυριάδη

Απαιτείται να απαντήσουμε στις προκλήσεις του σήμερα για να διασφαλίζουμε μια καλύτερη κοινωνία αύριο

Τρίτη 28 Ιουλίου 2026, 10:00

Γράφει
Αργύρης Αργυριάδης

Δευτέρα 20 Ιου 2026, 20:00

Κύπρος 52 χρόνια μετά. Από τη μνήμη στην ευθύνη. Του Αργύρη Αργυριάδη

ΑΠΟΦΕΙΣ

Στην Τσεχία, η 17η Νοεμβρίου είναι επίσημη αργία ως «Ημέρα Αγώνα για την Ελευθερία και τη Δημοκρατία και Διεθνής Ημέρα Φοιτητών». Συνδέεται με τις φοιτητικές κινητοποιήσεις του 1989 που πυροδότησαν τη Βελούδινη Επανάσταση και οδήγησαν στην πτώση του κομμουνιστικού καθεστώτος.

Η Ισπανία έχει ως επίσημη αργία την 6η Δεκεμβρίου –«Día de la Constitución», επέτειο του δημοψηφίσματος του 1978 με το οποίο εγκρίθηκε το δημοκρατικό Σύνταγμα μετά τη δικτατορία του Φράνκο. Δεν ονομάζεται «αποκατάσταση της Δημοκρατίας», αλλά αποτελεί ουσιαστικά εορτασμό της θεσμικής ολοκλήρωσης της δημοκρατικής μετάβασης.

Ενδιαφέρουσα είναι και η περίπτωση της Αργεντινής. Η 10η Δεκεμβρίου έχει θεσπιστεί ρητά ως «Día de la Restauración de la Democracia», επειδή στις 10 Δεκεμβρίου 1983 ανέλαβε την προεδρία ο Ραούλ Αλφονσίν μετά τη στρατιωτική δικτατορία. Ωστόσο, η συγκεκριμένη επέτειος δεν είναι γενική δημόσια αργία.

Η 24η Ιουλίου 1974 δεν αποτελεί απλώς μία σημαντική ημερομηνία στο ημερολόγιο της σύγχρονης ελληνικής ιστορίας. Σηματοδοτεί το τέλος μίας επτάχρονης δικτατορίας και την αφετηρία της μακροβιότερης περιόδου δημοκρατικής ομαλότητας που γνώρισε η χώρα μας.

Η επέτειος αυτή δεν είναι δημόσια αργία. Ούτε οι εορτασμοί είναι ιδιαίτερα πανηγυρικοί. Απουσιάζουν στρατιωτικές παρελάσεις ή άλλου είδους «μεγαλειώδεις» εκδηλώσεις. Για ποιο λόγο; Γιατί η δημοκρατία απαιτεί ταπεινότητα ή διότι η αποκατάσταση της Δημοκρατίας στη χώρα μας δεν προήλθε από κάποια λαϊκή εξέγερση αλλά λόγω μιας οδυνηρής εθνικής ήττας;

Η χούντα των Συνταγματαρχών όχι μόνον δεν μπόρεσε να αντιδράσει στην τουρκική επίθεση στην Κύπρο, αλλά σε μεγάλο βαθμό την υποβοήθησε. Η χουντόπνευστη απόπειρα ανατροπής του Μακαρίου αποτέλεσε την αφορμή της Τουρκικής επέμβασης. Η Δημοκρατία αποκαταστάθηκε στην Ελλάδα μέσα από μία εθνική τραγωδία.

Η μετέπειτα εξέλιξη βέβαια ήταν θετική για τον τόπο. Η αποκατάσταση της Δημοκρατίας, με την επιστροφή του Κωνσταντίνου Καραμανλή και τη συγκρότηση κυβέρνησης εθνικής ενότητας, δεν υπήρξε μία απλή πολιτική μεταβολή. Ακολούθησαν η νομιμοποίηση του ΚΚΕ, το δημοψήφισμα για το πολιτειακό, η θέσπιση του Συντάγματος του 1975 και η εδραίωση ενός ευρωπαϊκού προσανατολισμού που καθόρισε τη μεταπολιτευτική πορεία της Ελλάδας.

Η επέτειος, όμως, αποκτά πραγματική αξία όταν δεν περιορίζεται στην ιστορική μνήμη. Όταν γίνεται αφορμή να αναρωτηθούμε για την ποιότητα της Δημοκρατίας σήμερα. Γιατί η Δημοκρατία δεν εξαντλείται στις εκλογές. Προϋποθέτει ισχυρούς θεσμούς, ανεξάρτητη Δικαιοσύνη, ελευθερία του Τύπου, λογοδοσία της εξουσίας, σεβασμό στα δικαιώματα και ουσιαστική ισότητα απέναντι στον νόμο.

Απαιτεί ένα κράτος στο οποίο ο πολίτης δεν αισθάνεται ανίσχυρος απέναντι στη διοίκηση και την εξουσία, αλλά γνωρίζει ότι η φωνή του ακούγεται και τα δικαιώματά του προστατεύονται.

Πενήντα δύο χρόνια μετά, η μεγαλύτερη απειλή για τη Δημοκρατία δεν είναι μόνο όσοι την αμφισβητούν ανοιχτά. Είναι και η σταδιακή απαξίωσή της στη συνείδηση των πολιτών. Η αποχή, η δυσπιστία απέναντι στους θεσμούς, η αίσθηση ατιμωρησίας, οι κοινωνικές ανισότητες και η πεποίθηση ότι «τίποτε δεν αλλάζει» δημιουργούν ένα επικίνδυνο έλλειμμα αντιπροσώπευσης.

Σήμερα αποτελεί ζητούμενο να οικοδομήσουμε ένα δημοκρατικό πολίτευμα περισσότερο συμμετοχικό, πιο δίκαιο, περισσότερο διαφανές με πραγματικά θεσμικά αντίβαρα και χειραφέτηση από τα ποικιλώνυμα παράλληλα συστήματα οικονομικής και μιντιακής εξουσίας. Μια Δημοκρατία που δεν θα κινδυνεύει από την ψευδολογία των fake news και της αλγοριθμικής τυραννίας των social media.

Η 24η Ιουλίου, λοιπόν, δεν είναι μόνο ημέρα μνήμης. Είναι ημέρα ευθύνης. Απαιτείται να απαντήσουμε στις προκλήσεις του σήμερα για να διασφαλίζουμε μια καλύτερη κοινωνία αύριο. Άλλωστε, η Δημοκρατία δεν κληρονομείται. Κατακτάται, θωρακίζεται και ανανεώνεται καθημερινά.

*** Δημοσιεύθηκε στη «Μακεδονία της Κυριακής» στις 26.07.2026**

Μακεδονία της Κυριακής

Διάβαστε περισσότερα

Πέμπτη 24 Σεπ 2026, 07:00 Να επιβραδύνουμε την εξέλιξη της Τεχνητής Νοημοσύνης; Γράφει ο Αργύρης Αργυριάδης # Μακεδονία της Κυριακής # Τεχνητή Νοημοσύνη Αργύρης Αργυριάδης	Τετάρτη 16 Σεπ 2026, 07:00 Ο Γερμανός... αθηνής. Του Αργύρη Αργυριάδη # Μακεδονία της Κυριακής # Γερμανία Αργύρης Αργυριάδης	Σάββατο 05 Σεπ 2026, 14:00 Υψηλότεροι μισθοί ή «ακριβότερη» εργασία; Του Αργύρη Αργυριάδη # Μακεδονία της Κυριακής # Ακρίβεια Αργύρης Αργυριάδης	Τετάρτη 02 Σεπ 2026, 07:00 Τι (δεν) θα ακούσουμε από το βήμα της ΔΕΘ. Του Αργύρη Αργυριάδη # Μακεδονία της Κυριακής # ΔΕΘ Αργύρης Αργυριάδης
---	--	--	--